

Státní služba by mohla být mezi zaměstnavateli vlajkovou lodí v zaměstnávání lidí s postižením

13.9.2023 - | Veřejný ochránce práv

„Jsem rád, že můžeme navázat na naši spolupráci, aby se státní služba stala atraktivním zaměstnavatelem, ale také byla srozumitelná pro veřejnost,“ uvedl po jednání s nejvyšším státním tajemníkem ombudsman Stanislav Křeček.

Pokračovali jsme v diskuzi o tom, jak zvýšit počet zaměstnanců s postižením ve státní službě. Z našeho výzkumu totiž plyne, že ani ministerstva neplní zákonem stanovený povinný podíl zaměstnanců s postižením. *„Zvýšit zaměstnávání lidí se zdravotním postižením ve veřejné správě je naší prioritou a státní služba by mohla jít příkladem. O důležitosti a výhodách plynoucích ze zaměstnávání lidí s postižením je nutné zvyšovat povědomí,“* sdělil zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm.

Schorm chce také zmapovat, jak služební úřady aktuálně plní povinný podíl zaměstnávání lidí s postižením a jaké konkrétní kroky dělají ke zvýšení počtu zaměstnanců s postižením. Požádal proto Ministerstvo vnitra o údaje.

Zástupce ombudsmana se také zajímal o zkušenosti nejvyššího státního tajemníka s automatickým ukončováním služebních poměrů ze zákonného důvodu, kdy soud úředníka omezí ve svéprávnosti. *„Hovořili jsme o tom, zda je nepřiměřené, když soud omezí svéprávnost státního zaměstnance v oblastech, které nijak nesouvisí s výkonem státní služby, například v oblasti rodičovské zodpovědnosti, poskytování sociálních či zdravotních služeb,“* vysvětlil zástupce ombudsmana a s tajemníkem se domluvil, že ho bude informovat o případech lidí, kteří by se s tímto problémem obrátili na ombudsmana. Ministerstvo vnitra totiž dosud nezaznamenalo žádné stížnosti úředníků, kterým tímto způsobem skončil služební poměr, přestože se to několika zaměstnanců týkalo.

Jaké jsou překážky v zaměstnávání lidí s postižením ve služebních úřadech, ombudsman zachytil ve výzkumu.

Pomáháme vzdělávat úředníky

Zabývali jsme se také srozumitelností úředních textů. Superúředník Jindřich Fryč ocenil, že jsme nabídli státní službě podporu při vzdělávání v tom, jak psát srozumitelněji úřední texty. *„Srozumitelnost úředních dokumentů může přispět k jejich většímu akceptování ze strany veřejnosti. Ukazuje se tak ze zkušeností z jiných evropských zemí, které se tomuto tématu věnují systematicky,“* uvedl Jindřich Fryč.

Srozumitelností se v Kanceláři veřejného ochránce práv zabýváme dlouhodobě. Úřední jazyk je totiž mnohdy zbytečně složitý. Záleží nám na tom, aby lidé úředním textům rozuměli. Máme zkušenosti s texty úřadů, na něž si lidé stěžují. Úřední texty jsme také zkoumali a testovali jejich porozumění. Naše zjištění jsme převedli do pravidel srozumitelného psaní a spolu s praktickými příklady je shrnuli v příručce určené nejen

úředníkům nazvané Jak psát srozumitelné úřední texty. Věříme, že srozumitelné texty šetří lidem i úřadům čas, peníze a nervy.

Ke vzdělávání úředníků jsme nabídli i náš e-learningový kurz Základy antidiskriminačního práva. Kurz jsme vytvořili tak, aby byl užitečný především pro zaměstnance úřadů, které řeší stížnosti na diskriminaci.

Připravované změny pro úředníky ve státní službě

Věnovali jsme se také etickému kodexu. Ombudsman ocenil čas a energii, které Ministerstvo vnitra vynaložilo na jeho přípravu. Kodex bude fungovat jako pomoc pro úředníky, jak postupovat v eticky rozporuplných situacích. Jeho uvedení do praxe bude doprovázet vzdělávání úředníků a důležitá společenská diskuze o etických dilematech spojených s výkonem státní služby.

Dále jsme prodiskutovali připravovanou novelu zákona o státní službě, ke které ombudsman uplatnil své připomínky. Zaměřili jsme se na důvody snížení požadavku na vzdělání, kdy pro úředníky v 10. platové třídě a výše nově postačí středoškolské vzdělání s maturitou. Plánovaná změna je reflexí na situaci na trhu práce.

V nastavené spolupráci s nejvyšším státním tajemníkem budeme nadále pokračovat.

https://www.ochrance.cz/aktualne/statni_sluzba_by_mohla_byt_mezi_zamestnavateli_vlajkovou_lodi_v_zamestnavani_lidi_s_postizenim